

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Державної екологічної
інспекції Південно-Західного округу
(Миколаївська та Одеська області)

Аліна БОЛБАТ

2026

ПОЛОЖЕННЯ

**про відділ інструментально-лабораторного контролю
Миколаївської області**

**Державної екологічної інспекції Південно-Західного округу
(Миколаївська та Одеська області) (нова редакція)**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

Відділ інструментально-лабораторного контролю Миколаївської області (далі - Відділ) є структурним підрозділом Державної екологічної інспекції Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області) (далі – Інспекція). Його структура і чисельність визначається штатним розписом Інспекції.

1.1. Відділ у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, дорученнями Прем'єр-міністра України, наказами та дорученнями Міністра економіки та довкілля, дорученнями Голови Держекоінспекції, актами Миколаївської та Одеської обласних державних адміністрацій, обласних рад, іншими актами законодавства України, Положенням про Державну екологічну інспекцію Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області) (нова редакція, ідентифікаційний код 43879780), затвердженим наказом Державної екологічної інспекції України від 06 серпня 2026р. № 121, а також цим Положенням, Настановою з якості Відділу та актами законодавства у сфері метрології та метрологічної діяльності.

1.2. Відділ складається із посадових осіб інспекторського складу: начальника Відділу, у відповідності до своєї посадової інструкції, який одночасно за посадою є старшим державним інспектором з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області), заступника начальника відділу, які одночасно за посадою є старшими державними інспекторами з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області), головних та провідних спеціалістів, які одночасно за посадами є державними інспекторами з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного округу (Миколаївська та Одеська області). Співробітники Відділу призначаються на посади та звільняються з посад начальником Інспекції відповідно до законодавства.

1.3. Відділ очолює начальник Відділу. У разі відсутності начальника Відділу (відпустка, хвороба, тощо) його обов'язки виконує заступник. У разі відсутності начальника Відділу та заступника начальника Відділу (відпустка, хвороба, тощо) обов'язки начальника Відділу виконує головний спеціаліст - державний інспектор з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного округу цього Відділу, що визначений відповідним наказом.

1.4. Посадові інструкції співробітників Відділу, у яких визначаються функції, права та відповідальність за проведення робіт та їх результати, а також вимоги до якості робіт, що проводяться, кваліфікаційні вимоги, обов'язки, права і відповідальність та інструкції з техніки безпеки, затверджуються начальником Інспекції.

1.9. Також діяльність Відділу ґрунтується на принципах державної політики в області охорони праці, яка базується на пріоритеті життя і здоров'я працівників, повної відповідальності за створення безпечних і нешкідливих умов праці, пожежної безпеки, соціального захисту працівників.

1.10. Відділ безпосередньо підпорядковується та звітує про свою роботу заступнику начальника Інспекції відповідно до розподілу функціональних повноважень між начальником та заступниками начальника Інспекції.

2. ЗАВДАННЯ та ОБОВ'ЯЗКИ ПРАЦІВНИКІВ ВІДДІЛУ

2.1. Основними завданнями Відділу є реалізація повноважень Державної екологічної інспекції України у межах Миколаївської області шляхом проведення інструментально-лабораторних вимірювань при здійсненні державного контролю за додержанням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

2.2. На Відділ покладено такі функції:

2.2.1. Підготувлювати та вносити пропозиції щодо вдосконалення чинного природоохоронного законодавства з врахуванням його практичного застосування.

2.2.2. Здійснювати державний нагляд (контроль) за додержанням територіальними органами центральних органів виконавчої влади, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності і господарювання, громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, а також юридичними особами - нерезидентами вимог законодавства:

1) про екологічну та радіаційну безпеку, про оцінку впливу на довкілля, про стратегічну екологічну оцінку, про моніторинг, звітність та верифікацію викидів парникових газів, зокрема:

— щодо виконання умов висновків з оцінки впливу на довкілля, висновків з державної екологічної експертизи;

2) про охорону земель, надр, зокрема щодо:

— здійснення заходів із запобігання забрудненню земель хімічними речовинами, відходами, стічними водами;

— додержання екологічних нормативів з питань використання та охорони земель;

3) про охорону, раціональне використання вод та відтворення водних ресурсів, зокрема щодо:

— наявності та додержання умов дозволів, установлених нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин, лімітів забору і використання води та скидання забруднюючих речовин;

— ведення водокористувачами обліку забору та використання вод, здійснення контролю за якістю і кількістю скинутих у водні об'єкти зворотних

вод і забруднюючих речовин та за якістю води водних об'єктів у контрольних створах, а також подання відповідним органам звітів;

— здійснення водокористувачами заходів із запобігання забрудненню водних об'єктів стічними (дошовими, сніговими) водами, що відводяться з їх території;

— дотримання регламентів скидання промислових забруднених стічних чи шахтних, кар'єрних, рудникових вод з накопичувачів, норм і правил експлуатації технологічних водойм (ставки - охолоджувачі теплових і атомних станцій, рибоводні ставки, ставки-відстійники та інші);

— використання, відтворення і охорони морського середовища і природних ресурсів внутрішніх морських вод, територіального моря, виключної (морської) економічної зони України та континентального шельфу України;

4) про охорону атмосферного повітря, зокрема щодо:

— наявності та додержання умов дозволів на викиди забруднюючих речовин;

— забезпечення безперебійної ефективної роботи і підтримання у справному стані споруд, устаткування та апаратури для очищення викидів забруднюючих речовин;

— додержання нормативів у галузі охорони атмосферного повітря.

2.3. Брати участь у проведенні перевірок (у тому числі документальних) із застосуванням інструментально-лабораторного контролю, складанні відповідно до законодавства актів за результатами здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства з питань, що належать до компетенції Відділу, при здійснюванні контролю за виконанням приписів щодо усунення виявлених порушень вимог законодавства, здійснювати лабораторні вимірювання (випробування).

2.4. Начальник Відділу розподіляє обов'язки між спеціалістами Відділу. Керування роботами, що виконуються поза межами виробничих приміщень Відділу (відбір проб, вимірювання показників складу та властивостей, у тому числі вмісту забруднюючих речовин, які виконуються безпосередньо на об'єктах довкілля, джерелах забруднення), здійснюють спеціалісти, уповноважені начальником Відділу.

2.5. Організовувати ведення діловодства та архівне зберігання документів у відділі відповідно до встановлених правил. Проводить облік нормативної документації Відділу та забезпечення встановленого порядку її ведення, перевіряє термін чинності та внесення до діючих нормативних документів змін та доповнень.

Результати проведених метрологічних робіт, що виконуються Відділом, реєструються в відповідних журналах реєстрації. Журнали результатів вимірювань прошнуровуються, засвідчуються підписом начальника Відділу та затверджуються начальником або заступником начальника Інспекції, а також печаткою Інспекції. Журнали реєстрації результатів вимірювань зберігаються відповідно до затвердженої номенклатури справ Інспекції.

Результати вимірювань оформлюються протоколами вимірювань показників складу та властивостей, які підписують відповідальні виконавці та начальник Відділу.

Протоколи вимірювань показників складу та властивостей надаються до відповідних структурних підрозділів Інспекції.

Відповідальним за метрологічне забезпечення Відділу призначений начальник Відділу, який виконує ці функції додатково до основних посадових функцій.

2.6. Забезпечувати відповідність вимогам до технічної компетентності та незалежності, яким мають відповідати територіальні органи Державної екологічної інспекції України, що уповноважені на проведення вимірювань, не пов'язаних з оцінкою відповідності продукції, процесів та послуг, у сфері законодавчо регульованої метрології.

2.7. Організувати та виконувати заходи для забезпечення єдності вимірювань у Відділі. Відповідальний за забезпечення єдності вимірювань призначений заступник начальника Відділу, який виконує ці функції додатково до основних посадових функцій.

2.8. Організувати та виконувати заходи забезпечення перевірки дотримання вимог законодавства про радіаційну безпеку у пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України в разі виявлення органом (підрозділом) Держприкордонслужби транспортних засобів, вантажів та іншого майна з перевищенням допустимого рівня іонізуючого випромінювання. Відповідальний за контроль цих заходів призначений державний інспектор з охорони навколишнього природного середовища Південно-Західного округу Відділу, який виконує ці функції додатково до основних посадових функцій.

2.9. Здійснювати розгляд звернень громадян, підприємств, установ та організацій з питань діяльності Відділу, виявляти і усувати причини, що призводять до подання громадянами скарг.

2.10. Звітувати керівництву Інспекції та Державній екологічній інспекції України щодо підсумків своєї діяльності у встановлені терміни, а у разі потреби, або за їх вимогами – в інші, окремо визначені терміни.

2.11. Забезпечувати інформування громадськості про реалізацію державної політики з питань, що належать до компетенції відділу.

2.12. Забезпечувати в межах своїх повноважень реалізацію державної політики стосовно захисту інформації з обмеженим доступом.

2.14. Здійснювати своєчасне та якісне виконання документів, наказів, доручень та розпоряджень начальника Інспекції та його заступників.

2.15. Дотримуватися вимог Законів України «Про державну службу» та «Про запобігання корупції», антикорупційного законодавства, Загальних правил поведінки державного службовця, Інструкції з діловодства в Інспекції. Забезпечувати в межах повноважень здійснення заходів щодо запобігання корупції і контроль за їх реалізацією.

2.16. Вживати необхідних заходів щодо вдосконалення роботи Відділу.

2.17. Надавати керівництву Інспекції пропозиції щодо приведення у відповідність до вимог законодавства правових засад функціонування Відділу з проведення вимірювань під час реалізації державної політики із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері його діяльності.

2.18. В галузі внутрішньої організаційно-методичної роботи Відділу:

2.18.1. організує та проводить внутрішньолабораторний контроль якості вимірювань;

2.18.2. впроваджує в практику нові методики виконання вимірювань;

2.18.3. підтримує у належному робочому стані ЗВТ та ДО, забезпечує своєчасне проведення їх щорічної повірки;

2.18.4. проводить облік та контроль за додержанням терміну придатності хімічних реактивів та стандартних зразків;

2.18.5. забезпечує виконання вимог законодавства щодо техніки безпеки та протипожежної безпеки при відборі проб та при проведенні хіміко-аналітичних робіт в приміщеннях Відділу;

2.18.6. проводить необхідні заходи щодо вивчення та дотримання співробітниками Відділу норм і правил охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки.

2.19. проводить огляд (обстеження) та відбір проб місць заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу внаслідок надзвичайних ситуацій, подій, збройної агресії Російської Федерації.

2.20. Здійснювати інші повноваження, визначені законом.

3. ПРАВА ПРАЦІВНИКІВ ВІДДІЛУ

3.1. Ініціювати залучення до виконання окремих робіт, участі у вивченні окремих питань учених і фахівців, спеціалістів органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій (за погодженням з їх керівниками), представників інститутів громадянського суспільства.

3.2. Вносити на розгляд керівництва Інспекції пропозиції щодо вдосконалення роботи відділу, покращення його матеріально-технічного забезпечення.

3.3. Вносити пропозиції начальнику Інспекції, його заступникам, відповідно до розподілу обов'язків щодо залучення працівників правоохоронних органів до здійснення заходів з державного нагляду (контролю).

3.5. Одержувати безоплатно від центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та їх посадових осіб, а також громадян та їх об'єднань інформацію, документи і матеріали, необхідні для виконання покладених на нього завдань;

3.6. Користуватися безоплатно інформаційними базами даних державних органів, державною системою урядового зв'язку та іншими технічними засобами;

3.7. Здійснювати збирання, обробку та аналіз інформації щодо дотримання вимог законодавства з питань, що належать до його компетенції;

3.8. Здійснювати відбір проб та інструментально-лабораторні вимірювання показників складу та властивостей викидів стаціонарних джерел забруднення атмосферного повітря, вод льяльних, баластних, зворотних, поверхневих, морських, вимірювання показників складу та властивостей підземних вод у пробах із спостережувальних свердловин на об'єктах, що обстежуються; вимірювання показників складу та властивостей викидів пересувних джерел забруднення

атмосферного повітря;

3.9. Проводити перевірку стану організації та здійснення виробничого контролю за дотриманням суб'єктами господарювання нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин, за здійсненням інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин із стаціонарних і пересувних джерел та ефективності роботи газоочисних установок, за дотриманням установлених нормативів гранично - допустимого скидання забруднюючих речовин, за якістю і кількістю скинутих у водні об'єкти зворотних вод і забруднюючих речовин та за якістю води об'єктів у контрольних створах і перевірку дотримання правил визначення якості вод;

3.10. Проводити лабораторний аналіз стану забруднення земель, у тому числі радіоактивний, у зонах безпосереднього впливу викидів і скидів забруднюючих речовин, у тому числі у разі виникнення аварій, надзвичайних ситуацій, військової агресії, військових, терористичних або інших злочинних дій;

3.11. Здійснювати відповідно до закону фотографування, звукозапис, кіно- і відеозйомку, зокрема з літальних апаратів та із застосуванням космічних технологій, як допоміжний засіб для запобігання та розкриття порушень законодавства, здійснення нагляду (контролю) за додержанням якого належить до його повноважень.

3.12. Надавати начальнику Інспекції, його заступникам, відповідно до розподілу обов'язків пропозиції щодо вирішення питання про затримання у встановленому законом порядку будь-яких суден, кораблів та інших плавучих об'єктів, що перебувають у внутрішніх морських водах і територіальному морі та виключній (морській) економічній зоні України, незалежно від форм власності та господарювання для з'ясування причин та обставин скидання або втрат речовин, шкідливих для водних об'єктів та водних живих ресурсів.

3.13. Безперешкодно обстежувати в установленому законодавством порядку підприємства, установи та організації, їх об'єкти нерухомого майна, виробничі потужності та технічне обладнання під час здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, у тому числі у разі виникнення аварій, надзвичайних ситуацій, військової агресії, військових, терористичних або інших злочинних дій.

3.13. Перевіряти документи на право спеціального використання природних ресурсів (дозволи, ліцензії, сертифікати, висновки, рішення, ліміти, квоти, погодження, свідоцтва).

3.14. Взаємодіяти під час виконання покладених на Відділ завдань з місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування, а також підприємствами, установами, організаціями на відповідній території.

3.15. У встановленому порядку працівники Відділу за наказом Голови Держекоінспекції можуть здійснювати державний нагляд (контроль) на території, не віднесеній до їх повноважень.

- за пошкодження чи втрату закріпленого за ними майна.

Погоджено:

(дата)

З положенням ознайомлені:

[illegible]